

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚA — ECONOMIE POLITICĂ

DIRECTOR: C. G. DISSESCU

PRIM-REDACTOR: V. ATHANASOVICI

REDACTORI: PAUL NEGULESCU, DEM. NEGULESCU, AL. CERBAN, G. MEITANI, G. G. DANIELOPOLU, G. C. CRISTESCU.

ZIARUL APARE
JOIA ȘI DUMINECA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA STRADA DOAMNEI, 20

REDACTOR-ADMINISTRATOR
B. P. RĂDULESCU**ABONAMENTELE**se fac pe an și pe jumătate de an
la 1 Ianuarie și 1 Iulie

Dela 1 Iulie până la 1 Sept. ziarul nu apare

GRIGORE G. PĂUCESCU
FONDATOR-PROPRIETARUn număr: 50 bani
Un număr vechiu 1 leu**COSTUL ABONAMENTULUI**

Pe an, 40 lei; pe jumătate an, 20 lei

Studenții plătesc pe jumătate

Pentru străinătate se adaugă timbrul postal

SUMAR.*Câteva noțiuni asupra războiului și neutralității*, de d-l George Meitani.JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ.— *Inalta Curte de casațiune și justiție, secțiunea I*: Bruha Rothmann cu Jehil Gugul.*Curtea de apel din București, secțiunea I*: Maior N. Dumitriu cu Ministerul de războiu.*Curtea de apel din Galați, secțiunea I*: Panaioti și Gavril Violato cu Gherasim Violato și Ecaterina Potamiano.*Tribunalul Ilfov, secțiunea de notariat*: I. B. Grueff cu Anica Simionescu.JURISPRUDENȚA STRĂINĂ.— *Observație de d-l D. Alexandresco.***CATEVA NOȚIUNI**

ASUPRA

RĂZBOIULUI ȘI NEUTRALITĂȚII(URMĂRE)¹⁾

Parlamentarii nu sunt agenți diplomatici, căci ei nu reprezintă statul, ci numai pe comandantii trupelor. Persoana lor, cu toate acestea, este inviolabilă ca și aceea a agenților diplomatici. Dacă însă se dovedește în mod neîndoios că ei au profitat de situațiunea lor, spre a comite un act de trădare, atunci pierd caracterul inviolabilității (art. 34).

Instrucțiunile americane, în art. 154, Manualul dela Oxford, în art. 31, declarau că un astfel de parlamentar trebuie considerat ca un spion, deci judecat în mod sumăr și împușcat.

Comandantul trupei, când ia o astfel de măsură, trebuie să fie cu mare băgare de seamă și să nu o ia decât atunci când este deplin convins de faptul spionajului.

**PARTEA II
RĂZBOIUL MARITIM**

CAPIT. I.

1) Ce este războiul maritim și unde are loc? — 2) Propunerile făcute în conferințele dela Haga din 1899 și 1907, relative la mijloacele licite.

1. Războiul maritim constă în distrugerea forțelor inimi-

1) Vezi Dreptul No. 22 din a. c.

cului, atacându-i vasele și distrugând comerțul și porturile sale.

Lupta nu poate avea loc decât în largul mării sau în marea teritorială a beligeranților. În nici un caz, în apele teritoriale ale unui stat neutru nu se pot face acte de ostilitate, căci acesta ar fi în drept să apere cu forță apele sale.

2. Pentru a micșora cruzimea unor astfel de războaie, guvernul rusesc propusese, cu ocazia întrunirii conferinței dela Haga din 1899, următoarele măsuri: 1° interzicerea întrebuițării în armate și în flote a noui feluri de tunuri și explozibile mai puternice decât cele cunoscute; 2° interzicerea de a întrebuița în războaiele maritime vase și torpile submarine sau plutitoare, precum și orice alte mijloace distrugătoare de asemenea natură; 3° adaptarea și războiului maritim a dispozițiilor prevăzute în convențiile dela Geneva din 1864 și 1868.

Asupra primului punct, delegații diferitelor puteri nu s'au putut înțelege. Asupra celui de al doilea, ei fură aproape unanimi pentru a declara că în starea actuală a lucrurilor nu se poate renunța la întrebuițarea instrumentelor considerate ca necesare pentru apărarea coastelor. În fine, ultima măsură ce se propunea, a fost admisă și face obiectul unei convențiuni pe care o vom cerceta.

Intru ce privește regulile admise în războiul terestru, conferința prevede, în protocolul ei final, că aceste reguli trebuie aplicate și războiului maritim, pe cât este cu putință, rămânând ca conferința viitoare să elaboreze un regulament relativ la legile și obiceiurile războiului maritim.

II.

1) Drepturile și datoriile beligeranților. — 2) Convențiunile relative la răniți. — 3) Minele submarine. — 4) Bombardarea. — 5. Cablurile submarine. — 6. Beligeranții pot transforma un vas de comerț în vas de războiu? — 7) Beligeranții pot ei captura și confiscă proprietatea inimică? — 8) Soarta căpitanului, ofițerilor și a marinarilor cari se găsesec pe vasul capturat. — 9) Determinarea naționa-

litatei vaselor și a mărfurilor.— 10) Excepții relative la dreptul de capturare al năvelor inimice.— 11) Soarta vaselor aruncate de valuri sau furtuni în porturile și pe coastele inimice.

1. În ce privește drepturile și datoriile beligeranților, ele sunt identice cu acele pe cari le au în războaiele terestre. Este evident însă că, din chiar natura războiului maritim, rezultă că beligeranții vor avea în cursul acestor războaie și alte drepturi sau datorii, pe cari le vom cerceta cu deamănuntul.

Convențiunea dela Haga din 1899, se ocupase mai ales de războiul terestru; cea din 1907 reglementează însă multe chestiuni relative la războiul maritim.

2. Am văzut că, încă dela 1868, se căutase a se aplica dispozițiunile convențiunei dela Geneva din 1864 și războiului maritim, dar că această convenție nu fusese ratificată²⁾. De atunci se arătase adesea necesitatea de a se întinde și războiului maritim dispozițiunile convențiunei dela Geneva. La 1899, conferința dela Haga alcătuește un proiect de tractat relativ la starea răniților în războaiele maritime, dând astfel satisfacție, după cum zicea d-l Renault, dorinței emise de atâteaori de a se face ca răniții în războaiele maritime să se folosească de dispozițiunile umanitare admise în războiul terestru³⁾.

La 1868, se manifestaseră diferite păreri relative la situația vaselor-spitale militare.

După ce ele fuseseră declarate neutre, sub anume condițiuni, se hotărîse că aceste spitale vor rămâne supuse legilor războiului, în ceea ce privește materialul lor, astfel că ele deveneau proprietatea captorului, fără ca acesta să aibă dreptul a schimba destinația lor, cât va dura războiul.

Dela 1869 însă, guvernul francez cerea să se admită ca vasele impropriei luptei, și cari încă în timpul păcei fuseseră destinate a servi drept spitale plutitoare, să se bucure de o neutralitate complectă, atât în ceea ce privește materialul, cât și personalul⁴⁾.

La 1899, în conferința dela Haga, se admite sistemul propus de guvernul francez.

Intr'adevăr, convenția pentru aplicarea și războiului maritim a principiilor convenției dela Geneva din 22 August 1864, prevede, în primul ei articol, că vasele-spitale militare, construite în mod special pentru a da ajutor răniților și bolnavilor, vor fi respectate și nu vor putea fi capturate cât vor dura ostilitățile. Trebuie însă ca numele acestor vase să fi fost comunicate puterilor beligerante sau în cursul ostilităților, dar în tot cazul înaintea întrebunțării lor.

Aceste vase nu sunt asimilate celor de războiu, în ceea ce privește șederea lor în porturile neutre.

Tot astfel vor fi respectate vasele particularilor sau ale

societăților de ajutor recunoscute în mod oficial. Aceste vase vor trebui să primească dela beligerantul căruia aparțin o comisiune oficială, și numele lor trebuie notificat inamicilor. În această situație se găsesc vasele-spitale aparținând particularilor și societăților de ajutor oficial recunoscute, aparținând neutrilor, dacă puterea neutră căreia aparțin le-a dat o comisiune oficială și a comunicat beligeranților numele lor.

Toate aceste vase-spitale trebuie să dea ajutor tuturor răniților și bolnavilor, fără deosebire de naționalitate. Ele însă nu pot fi întrebunțate pentru alt scop și nu trebuie să împiedice mișcările inamicului (art. 4). Beligeranții vor avea dreptul de control și de vizită asupra acestor vase, având dreptul a le îndepărta, a le indica direcția ce trebuie să ia, a pune un comisar pe bord și a le deține chiar în împrejurări grele.

Vasele acestea vor purta steagul național și steagul alb cu cruce la mijloc, prevăzut de convenția dela Geneva. Ele vor fi vopsite în alb, având și o linie verde sau roșie, după cum aparține statului beligerant sau particularilor și societăților de ajutor ale beligeranților sau ale neutrilor (art. 5).

Vasele de comerț, purtând răniți, nu vor putea fi capturate pentru acest fapt (art. 6). Personalul vaselor nu poate fi reținut în captivitate, ci va avea dreptul, părăsind vasul, să ia lucrurile și instrumentele chirurgicale care-i aparțineau. Personalul va putea continua a-și îndeplini funcțiunea sa, cât va fi trebuință, apoi se vor retrage când capul armatei va crede de cuviință (art. 7).

Militarii și marinarii răniți sau bolnavi, vor fi îngrijiți de captori, oricare ar fi națiunea lor (art. 8). Se vor considera ca prinși de războiu, răniții, bolnavii, cei scoși din mare ai unui beligerant când vor cădea în mâinile celuilalt. Acesta are dreptul de a-i opri, de a-i îndreptă spre un port al său, spre un port neutru sau chiar spre un port al națiunii lor. În acest caz, prinșii de războiu nu vor mai putea servi în cursul acestui războiu (art. 9).

Cei ce vor fi duși într'un port neutru, vor trebui să fie ținuți de statul neutru, astfel ca să nu mai poată lua parte la operațiunile războiului, afară de cazul când ar exista o convenție contrară (art. 10).

Această convenție nu este obligatorie decât pentru părțile contractante și încetează de a fi îndată ce intervine în războiu o putere străină de convențiune.

Convențiunea dela Haga din 1907, n'a adus mari modificări celei din 1899, ci numai a complectat-o.

Astfel, la art. 3, se prevede că vasele aparținând particularilor sau societăților de ajutor ale neutrilor, trebuie să se pue sub direcția unuia din beligeranți, cu consimțământul statului neutru căruia aparțin.

La art. 5 se mai prevede că vasul neutru care s'a pus sub direcția unui beligerant, va ridica, pe lângă steagurile arătate de convenția din 1899, și steagul beligerantului sub a cărui direcție se găsește.

2) Vezi *Dreptul* No. 59 din 1908.

3) *Archives diplomatiques*, No. 5 din 1899, pg. 149.

4) Vezi raportul prezentat Conferinței, în *Archives diplomatiques* No. 5 din 1899, pag. 155.

Art. 8 al acestei convenții este cu totul deosebit de al celei din 1899. El prevede că protecțiunea de care se bucură vasele-spitale încetează, dacă se constată că ele se folosesc spre a face acte dăunătoare inamicului.

Nu este considerat ca act de această natură, faptul că persoanele de pe vas sunt înarmate pentru a menține ordinea, pentru a apăra pe răniți și bolnavi, precum și faptul că se găsește pe vas o instalație radio-telegrafică.

S'a introdus un nou art. 12, care prevede că orice vas de războiu al unui beligerant poate cere remiterea răniților, bolnavilor, a celor ce fuseseră scoși din mare, cari s'ar găsi pe vasele spitale militare, pe vasele societăților de ajutor sau ale particularilor, pe vasele de comerț, și în fine, pe orice navă, oricare ar fi naționalitatea acestor vase.

Asupra acestui punct, delegații Angliei au susținut că dreptul beligeranților de a reclama răniții cari s'ar găsi pe vasele de comerț aparținând unui stat neutru, nu poate fi bazat pe principiile admise astăzi în dreptul internațional. Cred că delegatul Angliei avea dreptate, căci dacă astăzi este admis că marfa inamică trebuie să fie respectată pe vasul neutru, cu atât mai mult trebuie respectată persoana inamicului.

Art. 13, propus de delegația franceză, umple o lacună care se strecurase în convenția dela 1899. El are de scop a reglementa situația răniților și bolnavilor culeși de către un vapor de războiu al unui stat neutru. Acești răniți și bolnavi sunt în situația combatanților cari se refugiază pe un teritoriu neutru; prin urmare, ei nu vor fi predați inamicului, dar vor fi puși în așa situație încât să nu mai poată lua parte la operațiunile războiului.

Cazul acesta se prezentase și soluțiunea dată era cea prevăzută de art. 13.

Conform art. 16, după luptă, fiecare beligerant va lua măsuri, pe cât va fi cu putință, pentru căutarea celor căzuți în apă, a răniților, a bolnavilor, spre a-i apăra contra jefuirei.

Convenția apoi impune, după cum face și cea din 1906 asupra războiului, fie cărui beligerant datorita de a cerceta cadavrele și a comunica celui alt stat beligerant numele morților și acel al răniților.

În fine, toate statele se obligă a prevedea în legislațiile lor penale, dispozițiile necesare pentru a reprimă, în caz de războiu, prădarea sau maltratarea răniților și bolnavilor din marină, precum și întrebuițarea în mod abuziv a însemnelor prevăzute la art. 5, pentru navele cari nu sunt apărate de această convenție.

Trebuie să observăm că Statele-Unite, care făcuseră rezerve împreună cu Anglia, Germania și Turcia, în ceea ce privește art. 10 al convenției din 1899, relativ la interzicerea răniților într'un port al unui stat neutru, a iscălit convenția dela 1907.

3. Unul din mijloacele licite în războiul maritim, este și întrebuițarea minelor fixe sau plutitoare.

Institutul de drept internațional, în sesiunea ținută la Gand în 1907, nu admisesse întrebuițarea unor astfel de mine în largul mării. Beligeranților nu li se recunoștea dreptul de a pune astfel de mine decât în apele lor teritoriale, fără însă a le permite întrebuițarea minelor, cari plutind, pot deveni un pericol pentru navigație în afară de apele beligeranților.

Statele neutre, cari s'ar teme ca nu cumva apele lor să fie violate de beligeranți, puteau pune mine, ca și beligeranții, în apele lor teritoriale. Beligeranții însă și statele neutre cari puneau astfel de mine, trebuiau să notifice aceasta celorlalte state, iar în caz contrar, sau dacă nu se respectau regulile arătate, statul care le violase era răspunzător.

În conferința dela Haga din 1907, delegațiunea engleză a prezentat un proiect de convențiune, relativ la aceste mine submarine. La acest proiect s'au prezentat amendamente de Japonia, Italia și Olanda, și astfel s'a elaborat un proiect de convențiune, care nu fusese iscălit de nici una dintre marile puteri.

Convențiunea oprește punerea minelor de contact nefixate, afară de cazul când ele ar deveni nepericuloase un ceas după ce acel care le-a pus a pierdut controlul sau dacă îndată ce nu mai sunt fixe, perd orice efect. Tot astfel este interzis de a întrebuiți torpile cari continuă a fi periculoase, după ce și-au atins scopul (art. 1). Nu se pot pune mine automate de contact în fața coastelor și porturilor inamicului numai spre a împiedica navigația comerțului (art. 2). Când se întrebuițează astfel de mine, trebuie să se ia măsuri pentru a asigura navigația pașnică. Beligeranții sunt obligați, pe cât este posibil, a face ca aceste mine să nu mai producă nici un efect după un timp oarecare și dacă nu mai sunt supravegiate, beligeranții trebuie să comunice pe cale diplomatică regiunile periculoase (art. 3). Puterile neutre cari ar întrebuiți astfel de mine, sunt supuse aceluiași îndatoriri. La sfârșitul războiului, puterile trebuie să ridice minele puse, comunicându-și una alteia regiunile periculoase (art. 5). Puterile cari n'au mine perfecționate, se obligă a transforma cât mai repede materialul lor.

(Va urma).

GEORGE MEITANI

JURISPRUDENȚA ROMANA

INALTA CURTE DE CASAȚIUNE ȘI JUSTIȚIE SECȚIUNEA I.

Audiența dela 11 Martie 1909

Președinta d-lui M. Iulian, consilier

Bruha Rothmann Jehil Gugul

AUTORIZAȚIUNE MARITALĂ.— PRIMĂ INSTANȚĂ.— REPETAREA
AUTORIZAȚIUNEI ÎN INSTANȚA DE APEL.— ART. 197 CODUL PENAL.
AUTORIZAȚIUNE MARITALĂ.— LIPSA EI.— MIJLOC DE NULITATE.—
DREPTUL FEMEII DE A-L INVOCA PENTRU PRIMA OARĂ ÎN CASAȚIUNE.

1° Autorizațiunea maritală cerută de art. 197

codul civil, este necesară femeii măritate la toate instanțele judecătorești, astfel că femeia autorizată la prima instanță, are trebuință de o nouă autorizațiune spre a face apel, căci autorizațiunea de a porni judecată și de a se judeca la prima instanță nu implică și pe aceea de a face apel și nici de a sta în judecată la Curte în apelul făcut de dânsa.

2° Necesitatea autorizațiunii maritale fiind de ordine publică, femeia are dreptul de a se prevala de mijlocul de nulitate ce rezultă din lipsa de autorizație, în orice stadiu al procesului și chiar pentru prima oară în casațiune.

No. 121. — Casată, în urma recursului făcut de Bruha Rothmann, deciziunea Curței de apel din Iași, secțiunea I, No. 20 din 1907, dată în proces cu Jehil Gugül.

S'au ascultat: d-l avocat St. G. Longinescu, în desvoltarea motivelor de casare; d-l avocat Gr. Maniu, în combateri.

Curtea, deliberând,

Asupra motivului de casare invocat:

«Violarea art. 152 pr. civilă și art. 197 codul civil. Acțiunea s'a introdus de mine la prima instanță cu consimțământul soțului meu, împreună cu sora mea Feriga Kisler, cu autorizația soțului său Herșcu Kisler, cari toți am figurat la prima instanță; or, în instanța de apel nu s'a mai citat și sora mea care eră parte în proces, nici pe soțul meu, și s'a pronunțat nulitatea apelului meu în lipsa sa și justiția nu poate substitui pe soț decât dacă l-ar fi citat cel puțin».

Având în vedere deciziunea supusă recursului, prin care Curtea de fond a respins ca tardiv apelul făcut de recurenta de azi, Bruha Rothman, în contra sentinței No. 137 din 1889 a tribunalului Neamțu, dată în proces cu Jehil Gugül pentru revendicarea imobilului în litigiu;

Considerând că se constată că recurenta Bruha Rothman a introdus acțiunea la prima instanță cu autorizația soțului său Aron Rothman, care a fost citat ca soț pentru autorizare și a figurat în această calitate înaintea tribunalului;

Că, respingându-se acțiunea de tribunal, recurenta Bruha Rothman a făcut apel fără autorizația soțului său, și Curtea de fond, fără să citeze pe soțul recurenteii spre a-i da, conform art. 197 codul civil, autorizarea maritală, a judecat și a respins apelul;

Considerând că autorizațiunea cerută de art. 197 codul civil este necesară femeii măritate la toate instanțele judecătorești, astfel că femeia autorizată la prima instanță, are trebuință de o nouă autorizare spre a face apel;

Considerând că autorizațiunea de a porni judecata și de a se judeca la prima instanță nu implică și pe aceea de a face apel și nici de a sta în judecată la Curtea de apel, în apelul făcut de dânsa;

Considerând că recurenta n'a fost autorizată de soțul său să facă apel și Curtea de fond n'a citat pe soțul recurenteii spre a-i da autorizarea legală;

Considerând că necesitatea autorizațiunii maritale, sau în caz de refuz, din partea soțului, a justiției, pentru ca femeia să pornească și să stea în judecată, fiind de ordine publică și femeia neputând nici chiar prin consimțământul său să piardă dreptul de a se prevala de acest mijloc de nulitate, ea poate să-l invoace în orice stare a procesului și chiar în casație pentru prima oară;

Considerând că astfel fiind, mijlocul de casare este neîntemeiat.

Pentru aceste motive, casează.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI

SECȚIUNEA I

Audiența dela 6 Februarie 1909

Președinta d-lui Sc. Popescu, prim-președinte

Maior N. Dumitriu cu Ministerul de războiu

TRIBUNALE ORDINARE. — PLENITUDIDEA JURISDICȚIUNEI. — PRINCIPIUL SEPARAȚIUNII PUTERILOR. — ACTE ADMINISTRATIVE. — INTERESE PARTICULARE VĂTĂMATE. — PREJUDICIU. — REPARAȚIUNE.

ARMATĂ. — ÎNAINȚAREA OFICERILOR. — CONDIȚIUNI. — ÎNSCRIEREA PE TABLOU. — DACĂ POATE DA SINGURĂ UN DREPT DE ÎNAINȚARE. — ART. 18 LEGEA DE ÎNAINȚARE DIN 1900.

1° Dacă în virtutea principiului separațiunii puterilor, tribunalele civile nu sunt în drept să anuleze nici să reformeze sau să paralizeze actele de administrație, atunci însă când este vorba de consecințele acestor acte, adică când ele ating drepturi cari se sprijin pe o dispoziție a legii și au de efect să vatăme interesele cuivă, victima poate obține repararea prejudiciului încercat dela instanțele ordinare, fără ca principiul separațiunii puterilor să fie atins.

2° Vechimea, prin ea însăși, nu conferă nici gradul, nici dreptul de înaintare în armată, întrucât, în afară de aceasta, legea cere imperios ca șefii ierarhici, acei cari sunt în măsură să cunoască meritele și conduita celui care are drept la înaintare, să-l găsească apt a fi înaintat și să-l propună, condițiune fără care înaintarea nu poate avea loc.

No. 34. — Maior N. Dumitriu a făcut apel în contra sentinței tribunalului Ilfov, secția III, No. 326 din 1908, dată în proces cu Ministerul de războiu.

S'au ascultat: d-l avocat P. Missir, în desvoltarea motivelor de apel; d-l avocat C. Sipsomo, în combateri.

Curtea,

Având în vedere apelul făcut de maior M. Dumitriu, în contra sentinței civile No. 326 din 1908 a tribunalului Ilfov secția III prin care i s'a respins acțiunea ce a întentat Ministerului de război;

Având în vedere că apelantul, maior în retragere, pre-tinde că în anul 1904, se găsea cel mai vechi dintre maiorii din artilerie, după anuarul armatei din acel an, și ca atare urmă să fie trecut pe tabloul de înaintare și înaintat la gradul de locotenent colonel; că fiind omis după tablou, n'a putut fi înaintat, și în anul 1905 a fost pus din oficiu la retragere pentru limită de vârstă; că această omisiune constituie o abatere dela lege, care i-a cauzat un prejudiciu, pentru care cere ca Ministerul de războiu să fie obligat a-i plăti suma de 50.000 lei;

Având în vedere că apărătorul Ministerului de războiu opune ca fine de neprimire că acțiunea ar fi inadmisibilă, întrucât faptul pe care se întemeiază apelantul a cere daune e un act de pură administrație, care nu poate fi judecat de instanțele ordinare, nefiind competente;

Având în vedere că, în principiu, instanțele ordinare au plinitudinea jurisdicțiunii și prin urmare sunt competente a judeca toate afacerile de orice natură, afară de acelea pentru cari legiuitorul a creiat tribunale excepționale;

Având în vedere că e netăgăduit că în virtutea principiului separațiunii puterilor, tribunalele civile nu sunt în drept să anuleze în mod direct sau indirect, nici să reformeze sau să paralizeze actele de administrație; când e vorba însă de consecințele acestor acte, când ele ating drepturi cari se sprijină pe o dispozițiune de lege și au de efect să vatăme interesele cuiva și să-i cauzeze prejudiciu, victima poate obține repararea prejudiciului încercat dela instanțele ordinare, fără ca principiul separațiunii puterilor să fie atins;

Considerând, în specie, că întrucât apelantul își sprijină cererea de daune pe un interes vătămat provenind dintr'o arbitrară abatere dela legea înaintărilor în armată și întrucât deciziunea ce s'ar da asupra acestui punct nu poate avea niciun efect asupra măsurii administrative care a avut de rezultat punerea sa la retragere, niciun principiu nu se opune ca judecata să statueze asupra acestei pricini; că dar finele de neprimire e neîntemeiat și cată a fi înlăturat;

Având în vedere, în fond, că legea de înaintare în armată, astfel cum a fost modificată la 7 Aprilie 1900, prevede în art. 18 alin. 14 că înaintarea la gradul de locotenent-colonel se va face după prezentarea șefilor ierarhici la vechime și la alegere; că această dispozițiune e în concordanță cu primul aliniat al acestui art. după care, acei care aspiră la gradul de căpitan, trebuie să îndeplinească anume condițiuni și în urmă să fie propuși și susținuți de șefii lor ierarhici; că dar în afară de alte condițiuni legea cere în mod imperios ca șefii ierarhici, acei care sunt în măsură să cunoască meritele și conduita celui care are drept la înaintare să'l găsească apt a fi înaintat și să'l propună, condițiune fără care înaintarea nu poate avea loc;

Considerând cădacă ar fi exact, după cum susține

apelantul, că simpla împrejurare că un maior se găsește cel mai vechi după anuar, e de ajuns ca să-i dea drept la înaintare, legiuitorul s'ar fi mulțumit cu constatarea acestui act material, vechimea după anuar, n'ar mai fi vorbit și de prezentarea șefilor ierarhici, ca condițiune indispensabilă;

Considerând că dispozițiunile alin. 18 și 19 ale menționatului art. după care un ofițer nu poate fi eliminat după tabloul de înaintare decât de un comitet întocmit anume, presupune tocmai că acel ofițer figură pe tablou, adică eră propus de șefii ierarhici, în acest caz numai inspectorii generali au să se pronunțe dacă cel ce figurează pe tablou trebuie să fie eliminat pentru incapacitate sau rea conduită;

Considerând dar că din diferitele dispozițiuni ale legii de înaintare rezultă că vechimea prin ea însăși nu conferă nici gradul nici dreptul la înaintare;

Considerând în fapt că reese chiar din actele prezentate de apelant, că dânsul a fost pus pe tabloul de înaintare la vechime în anul 1901 și eliminat de comitetul inspectorilor generali, pentru insuficiența notelor pe care inspectorii le considerau ca rele; că în anul 1902 a fost notat de șefii ierarhici că nu merită înaintarea, tot asemenea și în anul 1903; că în fine în anul 1904 șefii ierarhici referindu-se la notele din trecut nu'l mai propun pentru înaintare și în anul 1905, atingând limita de vârstă, e pus la retragere din oficiu;

Considerând dar că odată ce apelantul a fost mai întâi șters după tabloul de înaintare potrivit art. 18 din legea de înaintare și în urmă n'a mai fost propus și susținut de șefii ierarhici potrivit dispozițiunilor aceluiaș art., Ministerul de războiu n'a comis nici o abatere dela legea înaintărilor, dacă nu l-a înaintat, și prin urmare n'a vătămat întru nimic interesele apelantului;

Că dar apelul e neîntemeiat și urmează a fi respins.

Pentru aceste motive, redactate de d-l consilier St. Miculescu, în majoritate, respinge apelul.

Semați: Sc. Popescu, G. Flaișlen, St. Miculescu,
M. Vidrașcu.

Opiniune

Având în vedere motivele majorității în ce privește finele de neprimire al acțiunii invocat de Ministerul de războiu, pe care le adopt în totul;

Având în vedere însă, în fond, că din întreaga economie a legii de înaintare în armată rezultă că două sunt normele puse de legiuitor pentru înaintare dintr'un grad la altul, și anume: înaintarea la vechime și înaintarea la alegere;

Având în vedere că, în speță, în ce privește înaintarea dela gradul de maior la gradul de locotenent-colonel, art. 18 alin. 14 din lege, prevede în mod categoric că înaintarea se face la vechime și la alegere, în proporția de unul la vechime și trei la alegere; de unde rezultă că

odată un ofițer înscris pe tabloul de înaintare la alegere, sau dacă un ofițer vine cel d'întâi în ordinea vechimei, aceasta constituie pentru el un drept la înaintare;

Având în vedere că ceea ce dovedește și mai mult că este un drept câștigat pentru ofițerul admis pe tablou la alegere, sau pentru cel ce vine întâiul în ordine la vechime, este dispozițiunea ce se găsește în alin. 18 și 19 din art. 14, care prevede tocmai posibilitatea de a se elimina un ofițer ce vine la vechime, sau un ofițer ce se găsește deja pe tabloul de înaintare la alegere-eliminare, ce nu se poate face decât cu anume forme bine precizate de legiuitor, tocmai în scopul de a nu se da loc la abuzuri;

Având în vedere că dacă art. 18 prin alin. 14 prevede că înaintarea la gradul de locotenent-colonel se face tot după prezentarea șefilor ierarhici, din aceasta nu poate rezulta vreun drept al șefilor de a nu propune pe cei ce vin la rând la vechime, căci dacă s'ar admite acest mod de a vedea, ar fi a decide că înaintarea la vechime se suprimă complect, și nu există decât înaintarea la alegere, ceea ce este contrariu principiilor mai sus stabilite;

Având în vedere că este netăgăduit de Ministerul de război că apelantul se găsea în anul 1904 a fi cel dintâi la vechime, ca maior, și că fără a fi fost eliminat, în conformitate cu legea, așa cum fusese eliminat în cei doi ani precedenți, n'a fost înaintat la gradul de locotenent-colonel, și ca atare i s'a adus apelantului un prejudiciu, care urmează a fi reparat de Ministerul de război.

Pentru aceste motive, suntem de părere a se admite apelul.

Semnat, I. Stambulescu.

CURTEA DE APEL DIN GALAȚI

SECȚIUNEA I.

Audiența dela 12 Ianuarie 1909

Președinta d-lui P. Ionescu, prim-președinte

Panaioti și Gavril Viotato cu Gherasim Violato și Ecaterina Potamiano

TESTAMENT OLOGRAF SAU MISTIC. — DEPURAREA LUI ÎN TRIBUNAL. — DACĂ PĂRȚILE POT CERE LIBERAREA LUI. — ART. 892 CODUL CIVIL.

Potrivit art. 892 codul civil, testamentul olograf sau mistic, odată depus în tribunal conform legii, fiind considerat ca un act aparținând justiției, care este chemată a-l executa și a-l ține la dispoziția celor interezați, el nu mai poate fi liberat nici unuia din moștenitori, chiar și când ar consimți cu toții la aceasta.

No. 2. — S'au prezentat apelanții prin d-l avocat A. Monferato.

Curtea,

Având în vedere apelul făcut de Panaioti F. Violato și Gavril F. Violato contra jurnalelor tribunalului Brăila secția I-a, No. 5219 și 5673 din 1908;

Având în vedere că faptele procesului sunt următoarele: În anul 1903, încetând din viață la Brăila Spiridon Vio-

lato, a rămas moștenitori, în lipsă de descendenți sau ascendenți, frații săi Panaioti F. Violato, Gavril F. Violato, apelanții de astăzi, și intimații Gherasim F. Violato și Ecaterina Potamiano. Apelantul Panaioti F. Violato, cumpărătorul părților faților săi, Gavril F. Violato și Ecaterina Potamiano, a cerut punerea sa în posesiunea întregii averi rămasă pe urma numitului defunct, încrucăt cel de al patrulea moștenitor Gherasim F. Violato n'a cerut și nici n'a renunțat la acea succesiune, cerere care a fost admisă prin încheierea tribunalului Brăila secția I-a No. 4131 din 7 Iulie 1906. La 24 Septembrie 1908, Panaioti F. Violato arătând că, după ce a fost pus în posesiunea averii de succesiune, a găsit în hainele defunctului un testament olograf lăsat de numitul defunct, pe care l-a depus tribunalului spre păstrare.

În urma acestora apelanții au cerut să li se restituie acel testament, având nevoie de el spre a-l prezenta tribunalului din Chefalonia (Grecia), unde defunctul mai are și altă avere, cerere care li s'a respins prin jurnalele apelate, dispunând să li se elibereze copie legalizată spre a le servi la necesitate.

Având în vedere că, apelanți pretind că întrucât prin menționatul testament sunt instituiți legatari universali, iar ceilalți frați legatari particulari, n'ar fi o împedecare de a li se admite cererea făcută;

Având în vedere art. 892 codul civil, după care testamentul olograf sau mistic înainte de a fi executat se va prezenta tribunalului de județ în ocolul căruia s'a deschis succesiunea unde, după ce se va deschide și se va constata starea în care s'a găsit, se ordonă depunerea lui la grefa tribunalului, prin urmare un asemenea testament odată depus la tribunal rămâne acolo fiind considerat ca un act aparținând justiției, care este chemată a-l executa și a-l ține la dispoziția celor interesați;

Că un asemenea testament nu se poate lua dela tribunal chiar când toți moștenitorii cunoscuți ar consimți, rezultă și din împrejurarea că s'ar putea în urmă să se ivească și alți moștenitori necunoscuți cari ar voi să-l atace, ceea ce nu le-ar mai fi posibil, când cei cari l-au luat n'ar mai voi să-l prezinte, cu atât mai mult în specie cererea apelanților nu este admisibilă cu cât nici consimțământul celorlalți comoștenitori cunoscuți nu există;

Că, de altminterlea, interesul ce apelanții pretind că ar avea spre a se servi de el înaintea altor tribunale, unde defunctul ar mai avea și altă avere, nu este un motiv destul de întemeiat pentru a li se elibera originalul, având posibilitatea a-și procura copie de pe dânsul, și la necesitate se poate trimite dela autoritate la autoritate chiar și originalul;

Că așa fiind, cererea apelanților bine a fost respinsă de tribunal și prin urmare apelul lor se găsește nefondat și ca atare cată a se respinge.

Pentru aceste motive, respinge apelul.

Semnați: P. Ionescu, D. G. Tăzlăuanu, C. Niculescu, D. G. Maxim, D. Buzdugan.

TRIBUNALUL ILFOV, SECȚIA DE NOTARIAT

Audiența dela 5 Decembrie 1908

Președinta d-lui N. C. Schina, președinte

I. B. Grueff cu Anica Simionescu

URMĂRIRE IMOBILIARĂ. — VÂNZARE ÎN CONTUL ADJUDECĂTURULUI. — CONTESTAȚIUNE. — TERMENUL DE 20 ZILE. — ART. 525, 553 ȘI 556 PR. CIVILĂ.

Potrivit dispozițiilor art. 525 din pr. civilă, contestațiunile la vânzările în contul adjudecaturului având a fi făcute cu 20 de zile înaintea adjudecării provizorie, orce contestațiune făcută peste acest termen este tardivă, de oarece contestatorii urmează a fi considerați că ar fi renunțat la un asemenea drept.

Tribunalul,

Aupra contestațiunei făcută de I. B. Grueff, în contra urmării cerută de Anica Simionescu;

Având în vedere că Anica Simionescu, prin apărătorul său susține că această contestațiune este inadmisibilă, întrucât art. 525 pr. civilă, prevede că contestațiunea nu se poate face decât cu 20 zile înainte de adjudecarea provizorie;

Având în vedere că deși asupra acestei contestațiuni au mai fost înfățișări contradictorii, totuși excepția ridicată este în termen a fi invocată întrucât se întemeiază pe un motiv de ordine publică;

Având în vedere că este de asemenea nefondat argumentul ridicat de apărătorul contestatorului, că în speță nu poate fi vorba de o vânzare în socoteala adjudecaturii, care a făcut o atare cerere, de oarece, independent de orice cerere, tribunalul din oficiu poate scoate imobilul în vânzare în socoteala adjudecaturii;

Că intervențiunea Anicei Simionescu trebuie considerată ca o deșteptare de care tribunalul a ținut seamă, iar nu ca o cerere care să hotărască singură, dacă punerea din nou în vânzare în socoteala adjudecaturii este făcută în formă legală;

Că întrucât punerea imobilului în vânzare în condițiile arătate este făcută în conformitate cu dispozițiile art. 553 proced. civilă, în mod valabil Anica Simionescu poate opune excepțiunea sprijinită pe dispozițiile art. 525 proced. civilă;

Având în vedere că Anica Simionescu poate fi considerată ca adjudecată dacă în ziua însemnată pentru adjudecare nimeni nu dă un preț mai mare și dacă conform art. 556 pr. civ. depunea prețul adjudecării;

Considerând că, dacă legea o privește ca o adjudecată în cazul când se confirmă dispozițiile art. 556 pr. civ. aceasta înseamnă că atunci când s'a ordonat vânzarea în socoteala adjudecaturii, ne găsim într'o fază când vânzarea s'a efectuat, fază în care legiuitorul nu a mai încuviințat dreptul de contestațiune. Aceasta este

natural și logic, de oarece legiuitorul a avut grije prin dispozițiile ce a introdus în legea de procedură civilă să dea cea mai întinsă publicitate vânzărilor de nemis-cătoare pentru a putea garanta toate drepturile care ar putea să fie lezate dacă vânzările s'ar face prin surprindere;

Că, pentru a nu da însă loc la străgăniri prejudiciabile creditorilor, art. 525 pr. civ. a pus o stavilă și a dispus ca aceste contestațiuni să fie făcute cu 20 zile înaintea adjudecării provizorie;

Astfel fiind, rezultă că acei cari n'au făcut contestațiune în termenul prevăzut de art. 525 pr. civilă să fie considerați că au renunțat la un asemenea drept.

Urmează dar că, contestațiunea de față să fie respinsă ca neadmisibilă.

Pentru aceste motive, admite excepțiunea, respinge contestațiunea.

Semnați: N. C. Schina, Gr. Pherikyde.

JURISPRUDENȚA STRAINA

TRIBUNALUL CIVIL DIN PARIS

Audiența din 21 Iunie 1908

CONCUBINAJ. — INEXISTENȚA CUSCRIEI ÎNTRE CONCUBINI. — CĂSĂTORIA ÎNTRE UN CONCUBIN ȘI FATA LEGITIMĂ A CONCUBINEI SALE. — VALIDITATEA CĂSĂTORIEI. — ART. 161 CODUL CIVIL FR. (143 CODUL CIVIL ROMÂN).

Concubinajul neproducând nici o încuscrire între concubini, nu poate să creeze o împedicare la căsătoria unuia din concubini și rudele celui alt.

Astfel, un bărbat, care a trăit în concubinaj cu o femeie, poate să se căsătorească cu fiica, chiar legitimă a acestei femei. (Din D. P. 1908. 5 p. 5).

Observațiune. — Chestiunea de a se ști dacă cuscria poate să rezulte din concubinaj este foarte controversată, atât în Franța cât și la noi, mai ales din cauza cuvintelor «fără deosebire a înrudirii de legiuită sau nelegiuită însoțire», adaose de legiuitorul nostru la art. 143, împrumutate dela art. 92 din codul Calimach.

Atât Curtea din Iași, cât și Curtea de casație, au decis, în afacerea celebră Ghica-Gall, care s'a perindat pe la toate Curțile din țară, că cuscria se naște nu numai din căsătorie, ci și din relații ilicite (concubinaj), și ambele Curți își întemeiază argumentarea lor pe împrejurarea că legiuitorul nostru a adaos la finele art. 143 cuvintele: «fără deosebirea înrudirii de legiuită sau nelegiuită însoțire», cari, precum am spus mai sus, sunt luate din codul Ca-

limach, și cari, la finele textului, s'ar referi atât la înrudirea în linie dreaptă cât și la cuscrie ¹⁾.

Singura împrejurare că legiuitorul nostru a aruncat la finele art. 143 cuvintele menționate, nu este însă de ajuns pentru a schimba definiția cuscriei, pe care o găsim în codul Calimach (art. 59), unde se zice că la rudeniile din cuscrie, nu se face legătura prin naștere, *ci prin legiuită însoțire*, adică prin căsătorie. Nu credem dar ca legiuitorul codului civil să fi înțeles a se referi la Bazilicale și a schimba până și codul Calimach, cu atât mai mult cu cât legiuitorul modern, care a rupt deodată cu tradiția trecutului, făcând dintr'o taină ²⁾ un contract civil, nu putea să aibă pretenția de a fi mai moral și mai prevăzător decât însuș codul Calimach, pe care l-a avut în vedere, și care nu face alta decât a reproduce dreptul canonic, unde cuscria izvorăște numai din căsătorie ³⁾.

Este adevărat că Soborul din Trident (*le concile de Trente*) a admis, în secolul al XVI-lea, că cuscria rezultă și din relații ilicite ⁴⁾, însă Biserica răsăritului n'a admis niciodată dogmele acestui mare sobor, deoarece separația celor două Biserici, începută sub patriarhul Fotius la 852, a fost desăvârșită sub patriarhul Celuralius în anul 1054.

Cuvintele luate din codul Calimach nu pot, deci, să aibă în legea nouă un alt sens decât acela ce-l aveau în legea din care s'au luat.

Dacă aceste cuvinte se găsesc la finele art. 143, cauza este că legiuitorul actual a prevăzut în acelaș text atât înrudirea din linie dreaptă, cât și cuscria, despre care codul Calimach vorbește în două texte deosebite (art. 92 și 93); și dovada cea mai bună

1) Vezi *Dreptul* No. 20 și 53 din 1885 (Această importantă decizie nu este trecută în Buletinul Curței). Tot în acest sens se pronunță și amicul nostru, d-l C. N. Busdugan. Vezi *Mariage des Roumains à l'étranger et des étrangers en Roumanie* (operă precedată de prefăța noastră), p. 10 și urm., *ad notam*. Vom observa însă în treacăt, că acest din urmă autor combate părerea noastră, uitând că a semnat, ca judecător, sentința tribunalului din Iași, care admite în totul modul nostru da a vedea (*Dreptul* No. 44 din 1884). *Quantum mutatus ab illo!*

2) Până la punerea în lucrare a codului actual, căsătoria a fost, în adevăr, la noi, un contract religios (Cpr. Trib. Suceava, *Cr. judiciar* No. 45 din 1896), o taină, după cum o proclamă Soborul intrunit la Iași, în anul 1642, sub Domnia lui Vasile Lupu. Vezi tom. I al Coment. noastre, p. 536 (ed. 2-a).

3) Vezi Șaguna, *Drept canonic*, § 119. Cpr. L. 4 § 3, Dig., *De gradibus et affinitibus*, 38, 10.

4) Vezi Esmein, *Le mariage en droit canonique*, I, pag. 87, 88 și 377.

că acesta este adevăratul sens al legii, este art. 144, unde deastădată tocmai la fine se vorbește de cuscrie și unde cuvintele împrumutate din codul Calimach se referă numai la înrudirea colaterală, iar nicidecum la cuscrie.

Credem dar că, în legislația noastră, ca și în cea franceză, nimic nu se opune astăzi ca un bărbat, care a trăit în concubinaj cu o femeie, să ia de soție pe fata legitimă a acestei femei ⁵⁾, deși după pravilele noastre anterioare codului Calimach, această căsătorie pare a fi fost cu neputință. Iată, în adevăr, cum se exprimă pravila lui Vasile Lupu și a lui Matei Basarab (glava 211):

«Feciorul, de se va împreună cu curva tătâni-său, sau cu mastiha sa, acela face sânge amestecat (incest), și se va certă cu moartea, măcar că zic unii că se va certă după cum va fi voia judecătorului» ⁶⁾.

Pedeapsa incestului, după vechile noastre așezăminte, eră deci moartea.

«Amestecarea de sânge, zice tot pravila lui Matei Basarab (glava 211), este un păcat și o greșală mai cumplită decât precurvia (adulterul), și de se va face sânge amestecat între obrazele ce se vor sui și pogori, până într'a doua spiță, atunci certarea este moartea».

Tot cu aceeaș asprime eră pedepsit și incestul în linie colaterală:

«Fratele, de se va împreună cu soră-sa, fără nici o nădejde se va omori», zice acelaș legislator.

Incestul este și astăzi pedepsit în unele legislații străine, de exemplu: în codul german (art. 173 codul penal din 1871), în codul italian (art. 337 codul penal din 1889), în codul suedez, care este cel mai vechiu cod al Europei (din anul 1734) ⁷⁾, etc.

La noi, astăzi, ca și în Franța, incestul nu mai cade sub scutul legii penale, însă este reprob de morala publică, iar căsătoriile incestuoase sunt supuse anulării, conform art. 166 din codul civil.

D. ALEXANDRESCO

5) În acest sens s'a pronunțat atât Trib. Iași, cât și Curtea din Focșani (Vezi *Dreptul* No. 44 din 1884 și No. 43 din 1885), și tot în acest sens se pronunță și majoritatea autorilor în Franța. Vezi tom. I al Coment. noastre, pg. 536, nota 2 (ed. 2-a). Cpr. Nacu, I, No. 37, pg. 294.

6) Mai mult încă, după glava 284 din aceeaș pravilă, feciorul care se află întru păcat cu mastiha sau cu pozatnica (fiitoarea) tătâni-său, eră depărtat dela moștenirea acestui din urmă.

7) Vezi Paul de la Grasserie, *Les codes suédois, titre pénal*, p. 174, 175. Vezi în privința vechiului drept francez și a altor legiuri străine, Garraud, *Traité théorique et pratique du droit pénal français*, V, 1829 (ed. 2-a); Planiol, I, 722 (ed. 5-a, 1908).